

עפ"ת 16242/06/23 - סיסאי דרסו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 16242-06-23 דרסו נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 464423/2022

בפני	כב' השופט עמית י' צלקובניק
מערער	סיסאי דרסו
נגד	ע"י ב"כ עוה"ד יגאל לוי גולדשטיין
משיבה	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עוה"ד מירי ביטון - הראל

פסק דין

המערער נדון בהעדרו על ידי בית משפט השלום לתעבורה מחוז מרכז (כב' השופט ט' פרי, סגן נשיא) ב- פל 4173-01-23, ביום 30.5.23, בגין עבירה של נהיגה בשכרות נוכח סירוב לערוך בדיקת נשיפה, לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א-1961; המערער עוכב על ידי שוטרים בעת שנהג ברכבו בעיר רחובות, ביום 12.10.22, ועל פי כתב האישום "סירב לתת דגימת אויר נשוף לאיתור אלכוהול לפי דרישת השוטר הלל מששה וכן סרב לבצע בדיקת מאפיינים".

על המערער הוטלה פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 36 חדשים, פסילה מותנית, והפעלת התחייבות מתיק 2561-12-19 בסך של 5000 ₪.

המערער זומן תחילה לדין ביום 26.3.23 אולם לא התייצב, ובהעד אישור מסירה נדחה הדיון ליום 30.5.23; נוכח אי התייצבות המערער גם במועד הנדחה, ולאחר שהוצג אישור מסירה מיום 29.3.23, חתום על ידי המערער, נדון המערער בהיעדרו כפי שפורט.

המערער באמצעות בא כוחו, טען בהודעת הערעור שהוגשה ביום 7.6.23, כי יש להורות על ביטול פסק הדין שניתן בבית משפט קמא. נטען כי המערער לא ידע כי זומן לדין הנוגע לעבירה שיוחסה לו, שכן כתב האישום שנמסר לו נשא את המספר "פל"א 464423-2022", וכי על טופס הזימון עליו חתם הופיע מספר תיק בית המשפט- 4173-01-23; עד נטען כי המערער נחקר במשטרת רחובות והזימון היה לבית המשפט בפתח תקוה, ולפיכך לא קשר בין החקירה לזימון. עוד צוין כי בכותרת אישור המסירה נרשם - "זימון לעד לבית המשפט", והמערער לא הבין כי מדובר בזימון ל"נאשם". בנוסף נטען כי המערער היה חולה במועד הדיון, והוצג אישור ממעסיק פרטי על היעדרות מעבודה בשל מחלה בין הימים 29.5.23-31.5.23, וכך שממילא לא היה עולה בידי המערער להתייצב בבית המשפט.

בדיון בפניי נטען על ידי בא כח המערער, כי המערער, ממוצא אתיופי, אינו דובר עברית על בוריה ולפיכך לא הבין פשרו של מסמך הזימון; נטען כי בעת שעוכב על ידי השוטרים המערער היה "צלול כבדולח", ובקבוקי בירה שנמצאו ברכבו על

ידי השוטרים היו נטולי אלכוהול, עובדה התומכת בכך שהמערער לא היה "שתוי". נטען כי "אמנם אין מחלוקת כי הוא סירב, זה אף מופיע בהרחבה בסרטונים, אך יש מחלוקת בכך שהוא היה בהשפעת אלכוהול כלשהי. הוא היה צלול כבדולח ולא ביצע את העבירה המיוחסת לו" (ע' 4 לפרוטוקול). עוד נטען כי עולה מהסרטונים כי המערער נרתע ממסירת הדגימה בשל לחצם של השוטרים שדחקו אותו ולחצו עליו בצורה לא מידתית, להסכים לבדיקה. לבסוף טען ב"כ המערער כי העונש שהוטל "מוגזם ביותר", וכי ניתן היה להגיע להסדר טיעון מקל מאד בבית משפט קמא, בו יוטלו על המערער 3 חודשי פסילת רישיון נהיגה בלבד.

המערער הבהיר בדיון שנערך בפניו כי הוא בן 28 שנים ועלה ארצה בגיל "7-8". לדבריו לא התייצב בבית המשפט כיוון שלא ידע לצורך מה זומן: "לא יודע למה הזמינו אותי, רשום "עד", לא ידעתי על מה מדובר. זה לא שלא התייצבתי, באותו יום לא הרגשתי טוב. אני גם לא הבנתי את הזמנה כי אני רשום כעד אבל באותו יום לא הרגשתי טוב. אני עובד בעבודה, יש לי גם חובות אישיים שלי, פשוט הראש שלי לא היה מרוכז". עוד אישר כי "כשהייתי מתחת לבניין סירבתי לבדיקה, הם אמרו לי שאם אני מסרב לעשות את הבדיקה והם דרשו לקחת אותי לחקירה ולעשות לי חקירה, אז פשוט העלו אותי על הניידת. אני לא סירבתי להתלוות אליהם". (ע' 2-3 לפרוטוקול).

ב"כ המשיבה טענה כי המערער לא עמד בחובת ההתייצבות, ואף לא עשה דבר כדי לברר לשם מה זומן. צוין כי על גבי הזימון מופיע מספר תיק בית המשפט, וכי מספר הפל"א מתייחס לחקירת המשטרה שעל בסיסה הוגש כתב האישום. המערער אף לא הציג כל אישור רפואי בעניין מחלתו. בנוסף נטען כי לגופו של עניין, המערער אינו כופר בכך שסרב להיבדק. עוד סבורה המשיבה כי אין כל חומרה בעונש שהוטל, נוכח חומרת העבירה, וכי למערער 4 הרשעות תעבורה קודמות על אף שהוא נוהג משנת 2018 בלבד, והוטלה עליו התחייבות בתיק קודם.

דרך המלך להגשת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר נאשם הנדון מכוח הסמכות הנתונה בסעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982, קבועה בסעיפים 240(ב) ו-130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי, לפיהם ניתן להגיש את הבקשה תוך 30 ימים מיום המצאת פסק הדין, וניתן להורות על ביטול פסק הדין אם נוכח בית המשפט "שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין".

ועוד נפסק כי בבקשה לביטול פסק דין על המבקש "להעלות בכתב...את מכלול טענותיו, כולל אסמכתאות להן ותצהיר מטעמו התומך בבקשתו ככל שהדבר נדרש. לאחר שיעיין בית-המשפט בבקשה הוא מוסמך לדחותה על סמך הדברים האמורים בה בלבד." (רע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל, נז(6) 793, פסקה 7).

המערער באמצעות בא כוחו, לא מצא מקום להעלות טענותיו בפני בית משפט קמא, כפי שראוי היה שיעשה מתחילה, ואלה עלו לראשונה רק בשלב הערעור. ערכאת ערעור אינה אמורה כידוע, להידרש לטענות שלא עלו כלל בבית משפט קמא, ובמיוחד אם אלה נוגעות לעניינים עובדתיים, שאינם נתמכים באסמכתאות נדרשות, ולמצער אף לא בתצהיר של המערער עצמו. על כך יש להוסיף כי לא הייתה קיימת כל מניעה כי המערער יעלה טענותיו בבית משפט קמא על בסיס חומר הראיות שעמד ביסודו של כתב האישום, וכן על כל ראיה אחרת מטעמו שהיתה עשויה לתמוך בטענותיו.

נוכח תקלה זו העומדת לפתחו של המערער, וחרף האמור, החלטתי במידה של לפני משורת הדין, להידרש לדברי המערער בפני, וכן לבחון אם עולה מחומר הראיות חשש לקיומו של עיוות דין, בראי הטענות שהושמעו על ידי ההגנה.

לאחר בחינת הדברים לא מצאתי מקום לקבלת הערעור.

באשר לעניין ההתייצבות; ראשית אציין, כי לא מצאתי כל בסיס לטענה שעלתה על ידי בא כוח המערער - ולא עלתה למעשה על ידי המערער עצמו - בדבר קיומם של קש"י שפה ותקשורת אצל המערער המתגורר בישראל כבר כעשרים שנה ויותר, וזאת נוכח התרשמות בלתי אמצעית מדברי המערער בפניי, ולאחר צפייה בסרטוני מצלמות הגוף של השוטרים המשקפים את שליטתו של המערער בשפה העברית ללא בעייתיות כלשהי. שנית אוסיף, כי אין חולקין על כך כי המערער ידע על זימונו לדין שהתקיים ביום 30.5.23 ואישר זאת בחתימתו. הטענה כי לא הבין באיזה תיק מדובר - לא עלתה כלל על ידי המערער, שלא מסר תצהיר בעניין זה, ואף היא נשמעה רק על ידי בא כוחו. בדיון בפניי התייחס המערער רק לאי הבהירות באשר למעמדו כ"עד" או כ"נאשם", ואולם המערער לא טען כי הוא מעורב בתיק נוסף, והסבר אינו עולה גם בקנה אחד עם הטענה שהעלה, בדבר אי ההתייצבות בשל מחלה או בשל היותו טרוד בעניינים אחרים. ועוד אוסיף כי המערער קיבל את הזימון כחודשיים לפני מועד הדיון אליו זומן, ועל אף שהזימון מפרט את דרך ההתקשרות עם יחידת התביעות בפתח תקוה שהנפיקה את הזימון והגישה את כתב האישום, לא עשה המערער דבר לברור פשר זימונו, באופן התומך גם מטעם זה, על עצם אי נכונותו להגעה לדין. בנסיבות אלה לא מצאתי כל עילה להתערב בהחלטת בית משפט קמא כי המערער זומן כדן, ולא נמסר הסבר שדי בו כדי להצדיק היעדרו.

לאחר עיון בדוחות השוטרים וסרטוני מצלמות הגוף של השוטרים שצולמו בעת עיכובו של המערער ולאחר מעצרו, לא ראיתי בסיס לטענה בדבר חשש להתקיימות עיוות דין.

מהחומר הראיתי עלה, כי המערער עוכב סמוך לביתו בעת נהיגה ברכבו, לאחר דיווח של מודיע על חשד לנהיגה בשכרות ועל פגיעת הרכב בעמוד. ברכב נמצאו מספר בקבוקי בירה ומפיו של המערער עלה ריח של אלכוהול, והתנהגותו לא היתה סדורה. המערער סירב במפגיע להיעתר לדרישת השוטרים לערוך בדיקת נשיפה או בדיקת דם, וניהל עימם ויכוח במשך שעה ארוכה בכביש בו עוכב, ועל אף שהגיעו בינתיים למקום בני משפחתו של המערער (אם ואח) שביקשו אף הם כי יאות להיבדק (דוח השוטר משה, וסרטון מצלמת הגוף); המערער עמד בסירובו זה על אף שהוסבר לו מספר פעמים, מהן ההשלכות המשפטיות של סירוב להיבדק; כך, במעמד עיכובו, והן לאחר שנעצר בתחנת המשטרה, כעולה מהסרטונים ומדוח פעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות. המערער נחקר לאחר אזהרה, לאחר שניתנה לו זכות ההיוועצות, וטען באמרתו כי שתה בירה ללא אלכוהול, וכי סירב להיבדק "**מכיוון שעצרו אותי בלי סיבה**".

מחומר הראיות שהוצג לא עולה איפא, כל אינדיקציה ללחץ משטרתי לא הוגן לאלץ את המערער להסכים למסירת דגימת נשיפה, והמערער אף לא טען זאת בחקירתו. נהפוך הוא. המערער עמד בסירובו חרף הפצרות ממושכות של השוטרים ושל מקורביו. הסרטונים מעלים כי המערער הבין את הנעשה ואת הדרישה להיבדק, וסירב לכך במפגיע ובתקיפות. בנסיבות אלה, ומשב"כ המערער לא חלק על כך שהמערער סירב לדרישת השוטרים - וזאת בלא צורך לקבוע מסמרות ולהידרש לטענת ההגנה כי המערער לא היה תחת השפעת אלכוהול - לא מתעורר חשש לעיוות דין, וגם מטעם זה אין מקום לקבלת הערעור כנגד ההרשעה.

המערער הורשע בעבירה שחומריתה היתה אינה צריכה הבהרה, וכבר נפסק כי "**המחוקק קבע עונש מינימלי של שנתיים פסילה לעבירת הנהיגה בשכרות, ולא בכדי עשה כן; הנוהג בשכרות, כפי שנאמר בבית משפט זה במספר רב של מקרים, הוא בגדר "פצצה מתקתקת" העלולה להפיל חללים - בציבור המשתמש בדרכים, בקרב הנוסעים ברכב, ואף לפגוע בנוהג עצמו**". (רעפ 5456/11 יונתן שנור נ' מדינת ישראל, 25.7.2011). הטענות שעלו בפניי על ידי בא כוח המערער בדבר אי שיתוף הפעולה של המערער על רקע יחסם של השוטרים, אינן נתמכות כאמור, בראיה כלשהי, ואלה מעידות כשלעצמן על היעדר הפנמה וקבלת אחריות.

למערער הרשעות תעבורה קודמות, ביניהן גם בגין נהיגה תחת השפעת משקה משכר עליה נדון ביום 17.12.20 במסגרת הסדר טיעון, לעונש של 7 חודשי פסילה בפועל ועונשים נלווים, בכללם התחייבות בסך של 5000 ₪ שלא לבצע עבירה של נהיגה בשכרות ועבירות נוספות במשך 5 שנים; התחייבות זו הופרה על ידי המערער בביצוע העבירה דנן, ויש בכך כדי להעיד על מועדות לביצוע עבירות דומות, ועל כך שהמערער אינו נרתע מעונשים קודמים. נוכח נסיבות אלה, ועל אף שעונש הפסילה שהוטל עולה על פסילת המינימום הקבועה בסעיף 39א לפקודת התעבורה, לא מצאתי מקום לטענה כי בית משפט קמא נהג חומרה שלא במקומה המצדיקה התערבות מתקנת, ועולה כי קיים צורך בהרחקת המערער מנהיגה לתקופה משמעותית.

הערעור נדחה לפיכך.

המזכירות תעביר פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ז' אב תשפ"ג, 25 יולי 2023, בהעדר הצדדים.